

A mi ötágú sípunk

A Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Kárpát-medencei tevékenysége

„A magyar irodalom ötágú síp, összehangolatlan. Eléri még vajon a mi nemzedékünk, hogy egy jó munka mind e nemcsak külön-külön, de más és másként is szóló sípot egyszer ismét összehangolja, illetve az eldugulástól megmenti?”

Illyés Gyula az 1970-es évektől sokat idézett költői képében hasonlította a magyar irodalmat az ötágú siphoz, amellyel az akkori politikai helyzetből adódó széttagoltságban és sokszínűségben a magyar irodalom egységét, összetartozását kívánta kifejezni. Azóta az akkori feldaraboltság, az egyes részek szigorú elzártsága oldódott,

az államhatárok miatti tagoltság hatása enyhült, a sokszínűség azonban szerencsére megmaradt. A közművelődés azóta is azon munkálkodik, hogy a mindennapokban is élményszerűen megmutassa, hogy ez az igen sokágú síp mégis egy kultúra, egy közösség megszólaltatója.

Az 1975-ben alapított és 2015-ben Kecskemét közművelődési intézményeinek integrálásával létrejött Hírös Agóra Nonprofit Kft. a város legnagyobb és az ország egyik legjelentősebb helyi, regionális és országos feladatokat ellátó közművelődési intézménye.

Feladatunknak tekintjük, hogy az érdeklődők legszélesebb köre és ezen belül az ifjúság számára közvetlen és közvetett szolgáltatásaink révén biztosítsuk:

- a magyar és az egyetemes kultúra kincseinek élményt adó megismerését,
- segítsük az élethosszig tartó tanulást, az önművelődést közművelődési eszköztárunkkal,
- segítsük a kecskeméti művelődési közösségek, civil szervezetek tevékenységét,
- segítsük az alkotókészség kibontakoztatását, a szabadidő hasznos eltöltését,

Hírös Agóra

Kecskeméti Népzenei Találkozó

– közművelődési tevékenységünkben kiemelten kezeljük Kecskemét kulturális, művészeti és néprajzi hagyományaink megőrzését és gazdagítását,

– hozzájárulunk a hátrányos helyzetű személyek esélyegyenlőségének növeléséhez.

A Hírös Agóra Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzatának céljaival összhangban arra törekszik, hogy a városban élők és az ide ellátogatók közművelődési igényeit figyelembe vevő, sokszínű, magas szakmai színvonalú közművelődési szolgáltatásokkal folyamatosan gazdagítsa Kecskemét kulturális életét. Szervezetünk víziója, hogy a kultúra közösségi központja legyen Kecskeméten, ahol minden nemzedék élményeken keresztül lehet részese az egyetemes kultúrának. Legyen az a hely, amely öröké teret ad és kulturális értéket teremt a közösség számára. A szervezetünk missziója, hogy a kulturális értéket legmagasabb szakmai színvonalon közvetítse minden betérő ember számára. A Hírös Agóra multifunkcionális közösségi központban folyamatosan dolgozunk közművelődési alapszolgáltatások szakmai és szervezeti kereteinek a fejlesztésén, a szakmai minőségbiztosítási követelmény-

rendszer mentén a folyamatos tartalmi és módszertani megújuláson. Ezen belül is prioritást élvez a társaságunk feladatkörébe utalt városi fesztiválok színvonalas megvalósítása, az Agóra szakmai súlyának növelése és térségi közművelődési szakmai tanácsadó és szolgáltató funkcióinak kiteljesítése, a parádi tábor tevékenységének, szolgáltatásainak fejlesztése, a fenntartásunkban működő art mozi látogatószámának növelése, az idősek társadalmi reintegrációját előtérbe helyező Cédrusnet program gondozása. A klasszikus közművelődési tevékenységekbe ágyazva továbbra is hangsúlyos

szerepet kap a helyi ifjúságpolitikai programok koordinálása és megvalósítása, a városrészi ifjúsági közösségi terek szakmai irányítása, a megértést, a befogadást, az esélyegyenlőség megvalósulását segítő szolgáltatások működtetése, valamint a fiatalok részvételét és társadalmi felelősségvállalását ösztönző lehetőségek támogatása. Az alapfeladataink ellátása mellett kiemelt figyelmet fordítunk a határainkon átnyúló kulturális, közművelődési kapcsolataink megőrzésére és fejlesztésére is. Ezeket a programjainkat pályázati forrásokból és egyéb céltámogatásokból finanszírozzuk.

Szervezetünk Kárpát-medencei tevékenységében kiemelt helyet foglal el az 1967-ben elindult **Kecskeméti Népzenei Találkozó**, amelyet az 1980-as évek végétől gondozunk. Az egész Kárpát-medencét átfogó, az autentikus magyar népművészetet egyedülállóan bemutató népzenei találkozók sorozata Csoóri Sándor értékelése szerint emblematikus szerepet töltött be a magyar népi kultúra 20. századi reneszánszában. Erdély, Felvidék, Vajdaság, Kárpátalja, Burgenland olyan népi énekesei, hangszeresei, zenekarai, táncosai léptek fel a találkozók hangversenyein, rendhagyó óráin, akik még nem iskolában, hanem természetadta módon sajátították el a tájegységük dalait,

Konferencia a határon túli szakemberekkel

táncait. A találkozóhoz kapcsolódó tanácskozásokon népzenekeztatók, pedagógusok, etnográfusok mutatták be gyűjtőmunkájukat, és vitatták meg a néphagyomány megőrzésének aktuális kérdéseit. A teljesség igénye nélkül a tanácskozások felejtethetlen előadója volt Nagy László, Csoóri Sándor, Kányádi Sándor, Halmos Béla, Ittész Mihály, Kallós Zoltán, Farkas Árpád, Pál István, Ágh Tibor, Bodor Anikó, Huszár László, Kálmán Lajos, Olsvai Imre, Kobzos Kiss Tamás, Szabó Csaba, Árpá István stb. A napjainkban a Hagyományok Háza szakmai támogatásával évente megrendezett találkozó ma is az élő hagyomány színtereként az egyetlen programsorozat a Kárpát-medencében, ahol olyan idősesterekkel találkozhat a közönség, akik a hagyományt a mindennapjaikban élik meg.

2010 óta a Magyar Népművelők Egyesületével közösen minden évben márciusban megszerveztük a **Kárpát-medencei Magyar Kulturális Szervezetek Konferenciáját**. A kétnapos műhelytanácskozásokon olyan magyar kulturális szervezetek vettek részt, amelyek elkötelezettek a magyar–magyar kapcsolatok építésében Magyarországon és a határokon túl. A konferenciákon a partnerkapcsolatok építése mellett az új kezdeményezések és innovációk, valamint a határon átívelő kapcsolatok kerültek a középpontba. A rendszerint 35-50 fős résztvevői kör előadásokat hallgatott meg erdélyi, felvidéki és délvidéki jó gyakorlatokról, a magyarországi és a határon túli kulturális szervezetek kapcsolatának lehetőségeiről. A pandémia miatt sajnos a közel egy évtizedes hagyomány megszakadt, de a tervezzük a program folytatását.

Kecskemét kiterjedt testvér- és partnervárosi hálózatában négy Kárpát-medencei település található. E partnerkapcsolatok ápolásában is részt vállal a Hírös Agó-

ra. A programok, előadók, alkotó közösségek, kulturális értékek folyamatos fogadása és cseréje közül kiemelkedő szerepvállalásunk volt 2016-ban **Marosvásárhelyen** a IV. Vásárhelyi Forгатagon. Akkor Kecskemét volt a díszvendége a négy napos, a magyar kultúrát, a Maros megyei magyar közösség értékeit népszerűsítő, Erdély-szeretete egyre népszerűbb, augusztusi fesztiválnak. A fenntartásunkban működő Kecskeméti Szimfonikus Zenekar vásárhelyi szólista tehetségekké kibővülve adott nagyszerű koncertet. Szivárvány játéktárunk játékaival egész napos, szabadtéri, tematikus, interaktív játékprogramot szerveztünk. Több állomásos pecsétgyűjtő játékot valósítottunk meg a szecesszió és várostörténet jegyében, melynek végén a gyűjtőfüzetben az összes, Kecskemét emblematikus épületeit ábrázoló pecsétet összegyűjtő gyermek „Kecskemét tiszteletbeli díszpolgára” elismerő oklevelet kapott. **Sepsiszentgyörgyön** a Hírös Agórában otthonra lelt Kecskeméti Képzőművészek Közössége rendezett kiállítást. Kecskeméten bemutattuk a Kovászna megyei képzőművészek anyagát. **Beregszászi** és kecskeméti diákokkal 2019-ben Disputa tábor szerveztünk Kec-

keméten, ahol öt napon keresztül a vitakultúránk intenzív fejlesztése zajlott. **Galánta** és Kecskemét 18 évvel ezelőtt fűzte szorosabbra kapcsolatát. A városokat Kodály Zoltán személye is összeköti, aki Kecskeméten született, Galántán pedig gyermekkorának hét esztendejét töltötte. A kodályi zenei örökség ápolása miatt kiterjedtek és mindennaposnak tekinthetők a programcserék, valamint a szakmai barátságok a két város között. 2018-ban Kodály Zoltán emlékszobájának felavatása alkalmából rendezett Galánta Kecskeméti napot. A fenntartásunkban működő alkotóművészeti közösségek közül a Kecskeméti Képzőművészek Közössége tematikus tárlattal tisztelt meg a zeneszerző munkássága előtt. Az idén 45 éve működő Kecskemét Táncegyüttes néptáncosai óriási sikert aratva adták elő a Kodály-emlékvé alkalmából született, azóta nívódíjat kapott Visszatekintés: Tisztelet Kodály Zoltánnak című egészségtest tánccsínházi műsorukat, amelyben közreműködött a galántai Kodály Zoltán Daloskör is. A testvérvárosokban működő diákszínházi közösségek tagjaira építetten húsz kecskeméti diákszínházi bevonásával egy négy napos színjátszó tréningre hívtuk meg a

Kecskeméti Szimfonikus Zenekar a szabadkai Városházán

Kecskemét Táncegyüttes

fiatalokat. Az **Átlépő** címet viselő intenzív, közös alkotómunka során a diákok a Nemzeti Összetartozás Napjára egy irodalmi műsort készítettek, amelyet nagy sikerrel be is mutattak a kecskeméti és a tiszasági települési megemlékezéseken.

2009-ben indult a Hírös Agóra saját projektjeként **Nagybánya** és Kecskemét közös képzőművészeti örökségének megőrzése és továbbfejlesztése érdekében a nagybányai és a Kecskeméti művésztelepek kapcsán. A két település alkotóművészei között azóta is élénk a kapcsolat. Román és magyar nyelvű könyv született a nagybányai, a kecskeméti és a szentendrei művésztelepek szellemi örökségéről, rendszeresek az egyéni és csoportos kiállítások, szakmai tapasztalatszerések.

A **szabadkai Népkör Magyar Művelődési Központ** és a Hírös Agóra szakmai kapcsolata közel két évtizedes, amelyet a fenntartásainkban működő táncegyüttesek, a Róna Táncegyüttes és a Kecskemét Táncegyüttes együttműködése generált. A két táncegyüttes tagjai számára már szerveztünk tábort, közös táncházakat, bemutatókat, tánctanításokat. A Kecskemét Táncegyüttes többször fellépett már Szabadka nemzetközi hírű,

rangos nyári rendezvényén, az Interetno Fesztiválon.

Szakmai kapcsolatainkban a szintet ugró fejlődést a Nemzeti Kulturális Alap működésének 25. évfordulójának tiszteletére 2018-ban meghirdetett **„Határtalan kultúra-megtartó közösségek, avagy az ezerarcú közművelődés 25 helyszínén”** elnevezésű program-sorozatban való részvételünk hozta el. Ekkor sikerült megmutatnunk közművelődési eszköztárunk gazdagságát Kodály Zoltán szellemi örökségéhez kapcsolódóan. Volt drámapedagógiai foglalkozás, bábelőadás, hangverseny és táncprogram. A Hírös Agóra Ifjú Morbid Színpadának a vezetője diákszínházi workshopkal várta a szabadkai fiatalokat, a Hány János Kalandjai című bábelőadás és kézműves foglalkozás a kisiskolásoknak nyújtott élményt. A fiatal zeneszerző Solti Árpád szerzeményeiből állította össze koncertjét a Kecskeméti Szimfonikus Zenekar, amit szabadkai városháza dísztermében adtak

elő. A Művelődési Központban a Kecskemét Táncegyüttes a „Visszatekintés – Tisztelet Kodály Zoltának” című műsora zárta a szabadkai napunkat.

2019-ben a két intézmény kollektívája közösen pályázatot készített a Szerb – Magyar IPA **„Határon átívelő együttműködés”** programjára. A „Kultúrában utazunk” címet viselő 14 hónapos projekt a Kecskemét Táncegyüttes és a Róna Táncegyüttes szoros együttműködésére épül, közös produkció létrehozását elősegítve és bemutatva Bartók Béla és Kodály Zoltán nyomán a magyar folklórnak és szomszédaink népművészetének a kölcsönhatását. A nyertes pályázatunk megvalósítását a járvány miatt csak 2021 őszén tudtuk megkezdeni. Terveink szerint az elkészült közös produkciót Kecskemét és Szabadka jeles kulturális ünnepein a Kecskeméti Tavasz Fesztiválon és az Interetno Fesztiválon fogjuk majd bemutatni közösségi élmény-nyelvé formálva a magyar kultúrát.

BAK LAJOS a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója. 1982 óta a közművelődés elkötelezett munkatársa. Wlassics Gyula és Bessenyei György-díjas.

LÁNGNÉ NAGY MÁRIA a Hírös Agóra Kulturális és Ifjúsági Központ Nonprofit Kft. nyugalmazott közművelődési vezetője. 1976 óta a közművelődés elkötelezett munkatársa. Népművelésért és Bessenyei György-díjas közművelődési szakember.